

گیریز از ایمان و گیریز از عمل

متفکر شهید آیت الله مرتضیٰ مطهری

انتشارات صدرا

سرشناسه : مطهری، مرتضی، ۱۳۵۸-۱۲۹۸.

عنوان و نام پدید آور : گریز از ایمان و گریز از عمل

مشخصات نشر : تهران: صدرا، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری : ۱۷۶ ص.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۷۷۴۷-۰۶-۳

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع : ایمان (اسلام)

موضوع : کلام -- اسلام -- عقاید

رده بندی کنگره : ۱۳۹۴ ک ۴ م / ۲۲۵ BP

رده بندی دیویی : ۲۹۷/۴۶۴

شماره کتابشناسی ملی: ۴۰۳۵۵۴۸

انتشارات صدرا

گریز از ایمان و گریز از عمل

اثر : استاد شهید آیت الله مرتضی مطهری

نوبت چاپ: هشتم / آبان ۱۴۰۳، جمادی الاول ۱۴۱۶

تعداد: ۷۰۰ نسخه

بها: ۱۱۹/۰۰۰ تومان

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مؤسسه چاپ فجر (۱۰۰۱۳۹۵). تلفن: ۰۲۱-۳۳۹۵۴۵۳۸

ناشر: انتشارات صدرا (باکسب اجازه از شورای نظارت بر نشر آثار استاد شهید مطهری)

کلیه حقوق چاپ و نشر مخصوص ناشر است.

● تهران: خیابان ناصرخسرو، مقابل دارالفنون، کوچه دکتر مسعود - تلفن: ۰۲۱-۳۳۹۱۵۱۳۰

● شعبه ۲: خیابان انقلاب، بین خ دانشگاه و ابوریحان، جنب بانک ملی، تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۶۱۰۸۶

● قسم: خیابان ارم - تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۳۱۵۲۲

● شعبه ۲: مجتمع ناشران، تلفن: ۰۲۱-۳۷۸۴۷۵۹۵

پایگاه اینترنتی و فروشگاه آنلاین: motahari.org

ISBN: 978-600-7747-06-3

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۷۴۷-۰۶-۳

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	مقدمه
۹	ضرورت ایمان
۱۰	آیا ایمان یک ضرورت است؟ ^۱
۱۱	اصل ضرورت در جهان
۱۳	آینده دین و ایمان
۱۴	نظریه اول و نقد آن
۱۵	نظریه دوم و نقد آن
۱۶	نظریه سوم و نقد آن
۱۸	سخن ویل دورانت
۱۹	نیاز و احتیاج، منشأ ضرورت
۲۰	گریز از ایمان
۲۱	دشمنان بشر و نقش ایمان در مقابل آنها
۲۴	اضطراب بشر در طبیعت و ضرورت ایمان
۲۹	ایمان در کنار دوستان بشر
۲۹	دین به عنوان یک ضرورت
۳۰	نافع بودن، ملاک باقی ماندن
۳۴	آیا ضرورتها در زندگی بشر به یک ضرورت باز می گردند؟

دوستان بشر و موضع دین در برابر آنها:

- ۳۶..... ۱. تعلیم و تربیت.
- ۳۷..... ۲. میثاقها و پیمانها.
- ۳۹..... ۳. اخلاق.
- ۴۰..... داستان مرد لامذهب.
- ۴۳..... اسلام و علم.
- ۴۴..... افسانه کتابسوزی اسکندریه.
- ۴۶..... اسلام و مهار طبیعت.
- ۴۶..... اسلام، بهداشت.
- ۴۷..... مبارزه اسلام با ظلم.
- ۴۸..... آیا راه گریز از ایمان وجود دارد؟
- ۵۱..... علم، اولین گریز از ایمان.
- ۵۵..... سیانتیسم و فلسفه های انسانی، دو گریزگاه از ایمان.
- ۵۸..... تعریف علم.
- ۶۰..... کارنامه علم در مبارزه با دشمنان انسان.
- ۶۳..... کارنامه علم در مبارزه با ظلم.
- ۶۶..... سخن پیامبر ﷺ.
- ۶۸..... نکته.
- ۶۹..... بردگی علم و عالم.
- فلسفه های انسانی:
- ۷۰..... ۱. حقوق بشر.
- ۷۳..... ۲. مکتبها.
- ۷۷..... آینده جهان، به سوی دین و مذهب.
- ۸۱..... دین انسانیت.
- ۸۴..... دین انسانیت در هندوستان.
- ۸۴..... دو اشتباه درباره عرفا.
- ۸۷..... جهان بینی، زیربنای یک مکتب.

خواص یک جهان‌بینی خوب:

۱. سازگاری با عقل و فکر ۸۸
 ۲. معنی دادن به زندگی ۹۰
 ۳. آرمان‌سازی ۹۱
 ۴. قدرت تقدس بخشیدن به آرمانها ۹۲
 ۵. تعهدآوری و مسئولیت‌آوری ۹۳
 اسلام، دارای هر پنج خصلت ۹۵
 آینده جهان، به سوی دین ۹۸

- روشنفکری، دگرگانه چهارم از ایمان ۱۰۱
 آیا روشنفکر یعنی عالم؟ ۱۰۲
 آیا روشنفکر یعنی فیلسوف؟ ۱۰۴
 دو حدیث از علی علیه السلام ۱۰۵
 معنی اجتهاد ۱۰۶
 افسانه مرد رمال و پسرش ۱۰۷
 روشنفکری به معنی روشندلی ۱۰۹
 درخواست «عنوان بصری» از امام صادق علیه السلام ۱۱۱
 تناقض در نظریه امثال سارتر ۱۱۴
 نظریه فرهنگ انسان‌گرا و نقد آن ۱۱۶
 نظریه «مسئولیت» سارتر و نقد آن ۱۱۸
 تفسیر مختصر سوره «والعصر» ۱۲۱

- نگاهی به بحرانهای جامعه بشری در عصر حاضر ۱۲۵
 بحران آلودگی محیط زیست ۱۲۷
 بحران پایان‌پذیری انرژی ۱۲۹
 بحران ازدیاد روزافزون جمعیت ۱۳۰
 مسئله کنترل موالید ۱۳۲
 بحران گرسنگی ۱۳۴
 ریشه معنوی این بحرانها ۱۳۶

- ۱۳۹ مسئله ازدیاد مصرف کاذب
- ۱۴۰ تشبیه ماشین به جن
- ۱۴۱ تمثیل «توین بی» درباره اختراع ماشین
- ۱۴۲ این بحرانها ناشی از ماشین نیست
- ۱۴۷ گریز از عمل در جهان اسلام
- ۱۴۹ ایمان و عمل، دو همزاد در قرآن.
گریز از عمل در جهان اسلام:
- ۱۵۱ ۱. ارجاء
- ۱۵۵ ۲. جبرگرایی
- ۱۵۹ ۳. تقیّه میان شیعه
- ۱۶۲ ۴. ماست، ولاه الله
- ۱۶۹ فهرستها

بسم الله الرحمن الرحيم

مقدمه

«گریز از ایمان و ریز از عمل» عنوان ده جلسه سخنرانی استاد شهید آیت الله مطهری است که در سال ۱۳۵۳ هجری شمسی در مسجد جلیلی و مسجد ابوالفضل تهران (هکدام پنجم جلسه) ایراد شده است و البته فقط هفت جلسه از ده جلسه مذکور در دست است که تنظیم شده آن، کتاب موجود را تشکیل می دهد. نوار عریض چهار جلسه از این هفت جلسه موجود نیست و تنظیم آن بر روی نوار در همان زمان از نوار پیاده شده و در اختیار استاد شهید قرار گرفته انجام شده است. لذا در این چهار جلسه (یعنی جلسات اول، دوم، سوم و ششم) اگر نارسایی در مطلب احساس می شد، امکان مراجعه به نوار وجود نداشت؛ همچنان که نوار صوتی سه جلسه دیگر نیز از کیفیت خوبی برخوردار نبود. از این جهت تنظیم و تدوین مطالب این کتاب خالی از دشواری نبوده است.

استاد شهید در این مباحث به مسئله ایمان و عمل از نگاه جدیدی پرداخته اند و گریزگاهها از ایمان را که بیشتر در دنیای اروپا مطرح

بوده و گریزگاه‌ها از عمل را که بیشتر در جهان اسلام مطرح بوده است ذکر و تشریح کرده‌اند که حاوی مطالب نغز و بدیع فراوان است و گرچه تاریخ این مباحث به سال ۱۳۵۳ باز می‌گردد ولی گویی برای امروز ما بیان شده است و سبک بیان و محتوای آن به گونه‌ای است که به تعبیر امام خمینی (ره) برای عارف و عامی سودمند و فرحناست. امید است مورد بهره‌برداری همه علاقه‌مندان آثار آن اسلام‌شناس عظیم‌الشان خصوصاً نسل جوان قرار گیرد.

تنظیم و ویرایش علمی این کتاب توسط آقای دکتر علی مطهری (عضو هیئت علمی گروه فلسفه و کلام اسلامی دانشکده الهیات دانشگاه بهمان) انجام شده است. از خدای متعال توفیق بیشتر در نشر آثار آن عالم ربانی و مجاهد پاکباز مسئلت داریم.

آبان ۱۳۹۴ شمسی

ایر با محرم الحرام ۱۴۳۷ قمری

سوزن‌نویس
مطهری
ایران